

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

філологічний факультет

Кафедра зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Історія зарубіжної літератури

обов'язкова

Освітньо-професійна програма Німецька мова і література та друга іноземна мова,
Французька мова і література та друга іноземна мова

Спеціальність 014.022 Середня освіта (Німецька мова і література), 014.023 Середня
освіта (Французька мова і література)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

факультет іноземних мов

Мова навчання українська

Розробники: доктор філологічних наук, професор, професор кафедри
зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології Петро Васильович
Рихло

Профайл викладача (-ів) http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=286

Контактний тел. 51-86-23, 0953595720

E-mail: p.rychlo@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=785>

Консультації Очні консультації: **понеділок з 14.00 до 15.00**

Онлайн-консультації: Розклад консультації: **четвер з 14.00 до 15.00**

Очні консультації за попередньою домовленістю: **понеділок з 12.00 до 13.00.**

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Курс “Історія зарубіжної літератури ” передбачає ознайомлення студентів з історичним розвитком світового літературного процесу, його закономірностями та особливостями, як в окремих країнах, так і в цілому; з духовним та культурним спадком кожної з літературно-художніх епох — Середньовіччя, Відродження, барокко, класицизму, Просвітництва у всьому розмаїтті літературних жанрів та стилів.

Вивчаючи дану дисципліну, студент повинен навчитися аналізувати явища художньої літератури, природу різних жанрів літературної творчості, осмислювати спільне й відмінне в змінах культурних традицій та літературних стилів. Крім того, студенти повинні оволодіти прийомами елементарного літературно-критичного аналізу, реферування науковокритичної літератури, навичками літературно-критичного мислення в рамках програмних проблем та питань.

2. Мета навчальної дисципліни:

Мета полягає у навчанні студентів правильно зрозуміти й досягнути історичний процес розвитку літератури, його закономірності та особливості, як в окремих країнах, так і в цілому, а також допомогти засвоїти творчість окремих письменників, що складає загальносвітову культурну спадщину; в ознайомленні студентів з основними пам'ятками середньовічної літератури в контексті середньовічного мислення; виокремлення основних особливостей літератури, ознайомлення з основними літературними жанрами Середньовіччя, Відродження та XVII-XVIII ст.

3. Завдання – формування уявлення про літературний процес як об'єкт наукового дослідження; опанування основними термінами теорії літературного процесу; формування уявлення про закономірності історичного функціонування літератури; поглиблене ознайомлення з проблематикою даних розділів історії літератури; розуміння національної і регіональної специфіки літератури; засвоєння і розуміння зовнішніх і внутрішніх факторів художнього розвитку; оволодіння фаховими навичками, необхідними для аналізу художніх творів; вироблення вмінь критичного аналізу наукової інформації та її оцінювання.

4. Пререквізити. Теорія літератури, історія літератури, філософія, історія, культурологія, психологія, мистецтвознавство.

5. Результати навчання

знати : критичну та теоретичну спадщину літературознавчої та критичної думки;

уміти : застосовувати різні методологічні підходи при аналізі художніх творів; виробити навички літературної полеміки стосовно теоретичних проблем та аналізу художнього тексту; виділяти й досліджувати всі складники змісту та форми; аналізувати художній текст; визначати компоненти сюжету та композиції на матеріалі художніх текстів.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	3	90	30				60		екзамен
Заочна	1	2	3	90	8				72		залік

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Література Середньовіччя та Відродження											
Тема 1. Література раннього Середньовіччя	7,5	2					7,5	0,5				5,3
Тема 2. Література розвинутого феодалізму	7,5	2					7,5	0,5				5,3
Тема 3. Доба Відродження в Італії.	7,5	2					7,5	0,5				5,4
Тема 4. Французький Ренесанс	7,5	2					7,5	0,5				5,4
Тема 5. Відродження в Іспанії.	7,5	2					7,5	0,5				5,3
Тема 6. Особливості Відродження в Англії.	7,5	2					7,5	0,5				5,3
Разом за ЗМ1	45	12					45	3				32
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Соціально-історичні, філософські, культурні основи літератури XVII - XVIII століття та особливості їх розвитку в європейських країнах											
Тема 1. Історико- літературний процес XVII століття.	5	2					5	0,5				4,4
Тема 2. Іспанська література XVII століття.	5	2					5	0,6				4,4
Тема 3. Французька література XVII ст.	5	2					5	0,6				4,4
Тема 4. Англійська література XVII ст.	5	2					5	0,5				4,4
Тема 5. Німецька	5	2					5	0,6				4,6

література XVII ст.												
Тема 6. Література XVIII ст. та ідейний рух Просвітництва.	5	2					5	0,6				4,4
Тема 7. Англійська література XVIII ст.	5	2					5	0,5				4,5
Тема 8. Французька література XVIII ст.	5	2					5	0,6				4,5
Тема 9. Німецька література доби Просвітництва.	5	2					5	0,5				4,5
Разом за ЗМ 2	45	18					45	5				40
Усього годин	90	30				60	90	8				72

3.2.1. Теми практичних занять

№	Назва теми
1	Тема 1. Література раннього Середньовіччя
2	Тема 2. Література розвинутого феодалізму
3	Тема 3. Доба Відродження в Італії.
4	Тема 4. Французький Ренесанс
5	Тема 5. Відродження в Іспанії.
6	Тема 6. Особливості Відродження в Англії.
7	Тема 7. Історико-літературний процес XVII століття.
8	Тема 8. Іспанська література XVII століття.
9	Тема 9. Французька література XVII ст.
10	Тема 10. Англійська література XVII ст.
11	Тема 11. Німецька література XVII ст.
12	Тема 12. Література XVIII ст. та ідейний рух Просвітництва.
13	Тема 13. Англійська література XVIII ст.
14	Тема 14. Французька література XVIII ст.
15	Тема 15. Німецька література доби Просвітництва.

3.2.2. Тематика індивідуальних завдань

№	Назва теми
1	Підготовка рефератів до теми.
2	Опрацювання статей.
3	Підготовка опорного конспекту.
4	Ведення читацьких щоденників (фіксація проаналізованих

	текстів).
5	Усний переказ прочитаних текстів.
6	Декламація поезії.

3.2.3. Самостійна робота

№	Назва теми
1	Християнська свідомість як основа середньовічного менталітету
2	«Сповідь» Августина Блаженного
3	Куртуазність як особливий тип культури
4	Театр середніх віків та епохи Ренесансу
5	Еразм Роттердамський «Похвала глупоті»
6	Тематика і поетика ірландських саг.
7	Характеристика художніх напрямів, течій та шкіл (гонгоризм, маринізм, преціозна література, метафізична школа)
8	Поезія та проза іспанського бароко (поезія іспанського бароко. Поетичні школи в Іспанії XVII ст. Творчість <i>Гонгори</i> . Проза іспанського бароко: <i>Грасіан, Кеведо</i>)
9	Опрацювання матеріалу: - Підготувати реферат на одну із запропонованих тем: «Мольєр на українській сцені», «Ідейно-творча еволюція Лафонтена – найвидатнішого поета Франції XVII ст.», «Французька проза XVII ст.», «Франсуа де Ларошфуко та його «Максими», «Значення прози Лабрюєра для розвитку демократичних традицій французької літератури» - Вивчити десять афоризмів (на вибір) - Прочитати твори - Прочитати передмову Ж.Расіна до «Федри».
10	Опрацювання матеріалу: - Підготувати доповідь на одну з тем: «Загальна характеристика англійської літератури XVII ст.», «Поезія <i>Джона Донна</i> і особливості англійського бароко», «Суспільна і публіцистична діяльність <i>Дж. Мільтона</i> », «Поема <i>Мільтона</i> «Втрачений рай» як відображення англійської сучасності у формі біблійного епосу». - Прочитати твори. - Опрацювати критичний матеріал.
11	Опрацювання матеріалу: - Прочитання та аналіз творів - Опрацювання критичного матеріалу - Підготовка реферативних доповідей.
12	Опрацювання матеріалу: - Підготувати реферат на одну з тем: «Народний характер поезії Р.Бернса», Г.Філдінг – англійський романіст доби Просвітництва», «Місце і значення творчості Т.Смолета у розвитку англійського реалістичного роману», «Р. Шерідан як продовжувач традицій Філдінга». - Прочитання та аналіз творів. - Опрацювання критичного матеріалу.

13	Опрацювання матеріалу: - Підготувати реферат на одну з тем: «А.Р.Лесаж та Ф.Прево як представники французького Просвітництва», «Педагогічні погляди, думки про нову людину в романі Ж.Ж.Русо «Еміль», «Ідейна спрямованість та художні особливості трилогії П.О.Бомарше про Фігаро» - Прочитати твори - Підібрати і виписати цитатний матеріал для характеристики героїв - Опрацювати критичний матеріал.
14	Опрацювання матеріалу: 1. Специфіка німецького просвітницького класицизму. Його напрями і найхарактерніші представники (Готшед, Вінкельман). 2. Зародження сентименталізму і еволюція творчості Клопштока.
15	Опрацювання матеріалу: - Ознайомитися з творчістю Лессінга («Мінна фон Барнхельм») та Шиллера («Розбійник», «Підступність та кохання»).

4. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота) відповідь студента.

Формами підсумкового контролю є екзамен.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- стандартизовані тести;
- проекти (індивідуальні та командні, дослідницько-творчі проекти);
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)															Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль № 2										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	1	T14	T15	40	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		

T1, T2 ... T 15 – теми змістових модулів.

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Алексеев М. П. История западноевропейской литературы. – М., 2000.
2. Аникин Г.В., Михальская Н.П. История английской литературы.- М., 1975.
3. Аникст А.А. История английской литературы.-М., 1956.
4. Бахтин М. М. Лекции по истории зарубежной литературы. Античность. Средние века. Записи В. А. Мирской. – Саранск, 1999.
5. Бояджиев Г.Н. Вечно прекрасный театр Возрождения.-Л.,1973.
6. Бурцев А. А. История западноевропейской литературы Средних веков и эпохи Возрождения. – М., 2008.
7. Гуревич А. Я. Средневековье как тип культуры // Антропология культуры. — М.: ОГИ, 2002. — В. 1. — С. 39-55.
8. Гуревич А. Я., Харитонович Д. Э. История средних веков. — 2-е изд. — М.: МБА, 2008. — 320 с.
9. Ерофеева Н. Е. Зарубежная литература. XVII век. – М., 2004.
10. Западноевропейский театр от эпохи Возрождения до рубежа XIX-XX вв. / Отв. ред. М. Ю. Давыдова. – М., 2001.
11. Зарубежная литература Средних веков. Вып. 1: Латинская, кельтская, скандинавская, провансальская, французская литературы. Хрестоматия. / Сост. Б. И. Пуришев. - М., 1975.
12. Зарубежная литература Средних веков. Вып. 2: Немецкая, испанская, итальянская, английская, чешская, польская, сербская, болгарская литературы. Хрестоматия. / Сост. Б. И. Пуришев. - М., 1975.
13. Зарубежная литература средних веков. Латин., кельт., скандинав., прованс., франц., литературы. /Сост. Б.И.Пуришев.- М.,1974.
14. Зарубежная литература средних веков. Нем., исп., итал., англ., чеш., польск., серб., болг., литературы. /Сост. Б.И.Пуришев.- М., 1975.
15. Из истории культуры средних веков и Возрождения: Сб. статей / Под ред. В.А.Карпушенко.-М., 1976.
16. История английской литературы. Т.1, вып., 1-й. – М.,Л.: Изд-во АН СССР, 1943.
17. История всемирной литературы в 9 томах: Том 2. — М.: Наука, 1984.
18. История западноевропейского театра. / Под общ. Ред. Проф. С.С.Мокульского.- М.,1956, т.1.
19. История зарубежной литературы. Средние века и Возрождение./ М.П.Алексеев, В.М.Жирмунский, С.С.Мокульский, А.А.Смирнов. – М., 1978.
20. История зарубежной литературы: Раннее Средневековье и Возрождение / Под редакцией В. М. Жирмунского. — М., 1987. — 462 с
21. История немецкой литературы, т.1.- М.: изд-во АН СССР, 1962.
22. История французской литературы, т.1.- М.: Изд-во АН СССР, 1946.
23. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження./ М.С.Шаповалова, Г.Л. Рубанова, В.А. Моторний.- Львів., 1982.

24. Кенигсбергер Г. Средневековая Европа. — М.: Весь Мир, 1987. — 374 с.
25. Кожин В. Происхождение романа. - М., 1963.
26. Конрад Н.И. Запад и Восток: Статьи. - М., 1972.
27. Кузнецов Б. Идеи и образы Возрождения. — М., 1979.
28. Ле Гофф Ж. Цивилизация средневекового Запада / Пер. с фр., общ. ред. Ю. Л. Бессмертного; Послесл. А. Я. Гуревича. — М.: Издательская группа Прогресс, Прогресс-Академия, 1992. — С. 376.
29. Литература эпохи Возрождения и проблемы всемирной литературы. - М., 1967.
30. Література західноєвропейського середньовіччя / За редакцією Н. О. Висоцької. — Вінниця: Нова книга, 2003. — 464 с.
31. Лосев А.Ф. Эстетика Возрождения. — М., 1978.
32. Наливайко Д.С. Искусство: направления, течения, стили. — К., 1981.
33. Памятники средневековой латинской литературы X-XII веков. М., 1972.
34. Самарин Р.М. Зарубежная литература. - М., 1978.
35. Сидорченко Л.В., Апенко Е.М., Белобратов А.В. и др. История зарубежной литературы XVIII века / Под ред. Л. В. Сидорченко — М., 2001.
36. Словарь средневековой культуры / Отв. ред. А. Я. Гуревич. — М.: РОССПЭН, 2003.
37. Соловьева Н. А. История зарубежной литературы: Предромантизм. — М., 2005.
38. Сузір'я французької поезії. Антологія. Т.1. / Переклади і переспіви М. Терещенка. - К., 1971.
39. Типология и периодизация культуры Возрождения. - М., 1978.
40. Толоконникова С.Ю. Европейское Средневековье и Возрождение: литература в контексте культуры: Курс лекций. — Борисоглебск: ГОУ ВПО, 2010. — 186 с.
41. Федотов О. И. История западноевропейской литературы Средних веков. Учебник-хрестоматия. Идеогаммы. Схемы. Графики. - М., 1994.
42. Черневич М.Н., Штейн А.Л., Яхонтова М.А. История французской литературы. - М., 1965.
43. Шалагінов Б.Б. Зарубіжна література від античності до початку XIX століття. — К.: Академія, 2004. — 360 с. — С.: 120—149.
44. Шахова К.А. Творчество великих европейских художников XV-XVI веков. - К., 1979.
45. Штейн А.Л. История испанской литературы. Средние века и Возрождение. - М., 1976.

5.2. Допоміжна

1. Барт Р. Работы о Ж.Расине // Барт Р. Избранные работы. Семиотика. Поэтика. М., 1994.
2. Веселовский А.Н. Историческая поэтика. - М., 1940.
3. Виолле-ле-Дюк. Жизнь и развлечения в Средние века. СПб. 1997.
4. Гаспаров М.Л. Поэзия вагантов. // Поэзия вагантов. - М., 1975.
5. Голенищев-Кутузов И. Н. Романские литературы: статьи и исследования. - М., 1975.
6. Голенищев-Кутузов И.Н. Средневековая латинская литература Италии. - М., 1972.
7. Гуревич А.Я. Великая культура маленького народа. — Л., 1974.
8. Гуревич А.Я. История и сага. — М., 1972.
9. Гуревич А.Я. Категории средневековой культуры. - М., 1972.
10. Даркевич В.П. Народная культура средневековья. Пародия в литературе и искусстве 9-16 веков. М. 1992.
11. Жирмунский В.М. Народный героический эпос. - М.; Л., 1962
12. Из истории культуры средних веков и Возрождения. - М., 1976.
13. Кин М. Рыцарство. — М. : Научный мир, 2000.
14. Киселева Л.И. О чем рассказывают средневековые рукописи. - Л., 1978.
15. Культура Возрождения. Энциклопедия. В 2 т. / Отв. ред. Н. В. Ревякина. — Т. 1. А-К. — М., 2007.

16. Курилов А.С. Французский классицизм // В.Г.Белинский и литературы Запада. М., 1990. С.65-85.
17. Ле Гофф Ж. Средневековый мир воображаемого. – М. : Прогресс, 2001.
18. Мейлах М.Б. Язык трубадуров.- М., 1975.
19. Мелетинский С.М. «Эдда» и ранние формы эпоса. – М., 1968.
20. Михайлов А. Д. Французский рыцарский роман и вопросы типологии жанра в средневековой литературе. М., 1976.
21. Михайлов А.Д. Французский рыцарский роман и вопросы типологии жанра в средневековой литературе.- М., 1976.
22. Оганисян М.Ю. Проблема жанра и трагического в театре XVII века (Кальдерон и Расин) // Филологические науки. 1990. № 5. С.30-38.
23. Пахсарьян Н. Т. Генезис, поэтика и жанровая система французского романа 1690-1760-х годов. - Днепропетровск, 1996.
24. Пронин В. А. История немецкой литературы. Учебное пособие. – М., 2007.
25. Разумовская М.В. Роман-диалог и философский диалог у Дидро: синтез научного и художественного познания («Племянник Рамо» и «Сон Д'Аламбера») // Вестник ЛГУ. 1984. № 20. Ист., яз., лит. Вып.4. С.46-54.
26. Силюнас В. Ю. Стиль жизни и стили искусства (Испанский театр маньеризма и барокко). – СПб., 2000.
27. Смирнов А.А. Из истории западноевропейской литературы.- М., Л., 1965.
28. Стеблин-Каменский М.И. Культура Исландии.-Л., 1967.
29. Стеблин-Каменский М.И. Мир саги.- Л., 1971.
30. Стеблин-Каменский М.И. Миф.- Л.,1976.
31. Урнов Д.М. Робинзон и Гулливер. Судьба двух литературных героев. М., 1973.
32. Фридман Р.А. Любовная лирика трубадуров и ее истолкование.-М., 1965.
33. Хёйзинга Й. Осень средневековья. М.1988.
34. Хойслер А. Германский героический эпос и сказание о Нибелунгах. Пер. с нем.- М., 1960.
35. Шишмарев В.Ф. Избранные статьи. Французская литература.- М.,Л., 1965.
36. Яковлев Е.Г. Искусство и мировые религии.- М., 1977.

6. Інформаційні ресурси

1. http://ru.wikipedia.org/wiki/Средневековая_литература.
2. <http://www.ucc.ie/celt/publishd.html>.
3. <http://quod.lib.umich.edu/c/cme/index.html>.
4. <http://norse.ulver.com/>.
5. http://polbu.ru/livancev_gosprav/.
6. http://www.libfl.ru/mimesis/txt/lit_sred.php.
7. <http://window.edu.ru/resource/910/25910/files/volsu494.pdf>.